

Dosarul nr. 3ra-178/22
2-19143119-01-3ra-18022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. V. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, Gr. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

4 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Oficiul teritorial Chișinău al
Cancelariei de Stat

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a
Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primăriei municipiului
Chișinău și viceprimarului municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului
administrativ

împotriva deciziei din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost admis apelul depus de Primarul general al municipiului Chișinău, casată
integral hotărârea din 16 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și
adoptată o nouă decizie, prin care a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată

constată:

La 4 septembrie 2019, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a
depus cerere de chemare în judecată împotriva viceprimarului municipiului
Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că la data de 6 iunie 2019 viceprimarul
municipiului Chișinău a emis dispoziția nr. 375-d „Cu privire la revocarea
autorizației de construire nr. 380-c/18 din 19 iulie 2018 pentru resistemizarea
apartamentului nr. XX din str. XXXXX mun. XXXXX și construirea unei anexe”.

În conformitate cu prevederile art. 64 din Legea nr. 436 din 28 decembrie
2006 privind administrația publică locală și Regulamentului cu privire la
organizarea și funcționarea Oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin
hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, Oficiul teritorial Chișinău al
Cancelariei de Stat a efectuat controlul de legalitate a dispoziției viceprimarului

municipiului Chișinău nr. 375-d din 6 iunie 2019 și a constatat că aceasta a fost emisă contrar prevederilor legislației.

La data de 2 iulie 2019, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus către viceprimarul municipiului Chișinău notificarea nr. 1304/OT4-580, prin care a solicitat abrogarea dispoziției viceprimarului municipiului Chișinău nr. 375-d din 6 iunie 2019.

Iar prin răspunsul nr. 21-1425-p din 16 iulie 2019, Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a considerat actul administrativ legal, precum și lipsa temeiurilor în vederea abrogării acestuia.

A remarcat că dispoziția viceprimarului municipiului Chișinău nr. 375-d din 6 iunie 2019, prin care a fost revocată autorizația de construire nr. 380-c/1 8 din 19 iulie 2018, pentru resistemizarea apartamentului nr. XX din mun. XXXXX str. XXXXX și construirea unei anexe, a fost emisă cu încălcarea competenței.

Cu referire la prevederile art. 2, 12-15 din Legea nr. 163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea exercitării lucrărilor de construcție, a susținut că dispozițiile legii menționate nu prevăd condițiile și cazurile de abrogare a valabilității autorizației de construire.

A subliniat că autorizația de construire, potrivit art. 15 alin. (2) din Legea nr. 163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea exercitării lucrărilor de construcție, își pierde valabilitatea doar în cazul neînceperii lucrărilor în termenul stabilit prin autorizația de construcție, fiind necesară emiterea unei noi autorizații în condițiile prevăzute la art. 12 din lege.

Totodată, a specificat că reieșind din prevederile pct. 4 din Regulamentul privind modul de exercitare a controlului de stat al calității în construcții, anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții, controlul de stat al calității în construcții este exercitat de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică, conform prevederilor Legii nr. 721 din 2 februarie 1996 privind calitatea în construcții.

Agenția pentru Supraveghere Tehnică este în drept să organizeze controale complexe cu participarea reprezentanților organelor specializate de control de stat, conform Hotărârii Guvernului nr. 862 din 26 iulie 2004.

Iar în temeiul pct. 27 din același Regulament, în cazul în care în urma controlului au fost depistate încălcări ale legislației în construcții, executarea lucrărilor cu abateri de la documentația de proiect, sau cerințele normativelor în vigoare, producerea și livrarea materialelor și articolelor pentru construcții, care nu corespund cerințelor standardelor, inspectorul, responsabil de control, ia decizia de aplicare a măsurilor de lichidare a neconformităților depistate, care pot fi următoarele: b) sistarea lucrărilor de construcții executate cu abateri de la documentația de proiect sau cerințele normativelor în vigoare; e) întocmirea unui proces-verbal de constatare a contravențiilor administrative pentru aplicarea sancțiunilor prevăzute de Codul cu privire la contravențiile administrative.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 33, 166, 192 alin. (2), 277, 278 CPC, art. 68 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, art. 7, 189 alin. (3), 214 Cod administrativ, Legii nr. 163 din 9 iulie

2010 privind autorizarea exercitării lucrărilor de construcție, Regulamentului privind modul de exercitare a controlului de stat al calității în construcții aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții.

A solicitat admiterea acțiunii și anularea dispoziției viceprimarului municipiului Chișinău nr. 375-d din 6 iunie 2019 „Cu privire la revocarea autorizației de construire nr. 380-c/18 din 19 iulie 2018 pentru resistematizarea apartamentului nr. XX din str. XXXXX și construirea unei anexe”.

La data de 2 octombrie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de concretizare a cerințelor din acțiune împotriva Primăriei municipiului Chișinău și viceprimarului municipiului Chișinău, prin care a solicitat admiterea acțiunii și anularea dispoziției viceprimarului municipiului Chișinău nr. 375-d din 6 iunie 2019 „Cu privire la revocarea autorizației de construire nr. 380-c/18 din 19 iulie 2018 pentru resistematizarea apartamentului nr. XX din str. XXXXX și construirea unei anexe”.

Prin încheierea din 12 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, au fost atrași în proces în calitate de persoane terțe Lidia Goliș și Nicolae Babii.

Prin hotărârea din 16 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea.

A fost anulată dispoziția viceprimarului municipiului Chișinău nr. 375-d din 6 iunie 2019 „Cu privire la revocarea autorizației de construire nr. 380-c/18 din 19 iulie 2018 pentru resistematizarea apartamentului nr. XX din str. XXXXX și construirea unei anexe”.

În argumentarea soluției emise, cu referire la prevederile art. 2, 12 alin. (1), (2) și (5), 15 alin. (1), (4)-(6) din Legea nr. 163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, art. 29 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, art. 15 alin. (1) pct. 3 lit. a) din Legea nr. 136 din 17 iunie 2016 privind statutul municipiului Chișinău, prima instanță a stabilit că viceprimarul municipiului Chișinău deși avea dreptul să emită dispoziția nr. 375-d din 6 iunie 2019 cu privire la revocarea autorizației de construire nr. 380-c/18 din 19 iulie 2018, nu a invocat temeiuri justificative întru revocarea acesteia.

A conchis prima instanță că dreptul și atribuția viceprimarului de a emite dispoziții inclusiv și de revocare a actelor permissive, adică și a autorizațiilor de construire se poate realiza cu condiția de existență a motivelor temeinice și justificate, care urmează să se rețină în special prin prisma pct. 27 din Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții, care la caz, nu se atestă.

Prin decizia din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de Primarul general al municipiului Chișinău, casată integral hotărârea din 16 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și adoptată o nouă decizie prin care a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a punctat că anterior, prin dispoziția nr. 612-d din 8 august 2018 a viceprimarului municipiului Chișinău, având în vedere

conflictul iscat între proprietarul apartamentului nr. XX și proprietarul apartamentului nr. XX din blocul de locuit din str. XXXXX mun. XXXXX, precum și limitarea accesului către bunul imobil deținut de către proprietarul apartamentului nr. XX, a fost dispusă suspendarea temporară a valabilității autorizației de construire nr. 380-c/18 din 19 iulie 2018 pentru resistemizarea apartamentului nr. XX și construirea unei anexe din str. XXXXX mun. XXXXX, până la înlăturarea neconformităților și aplanarea conflictului.

A concluzionat instanța de apel că odată ce destinatarul autorizației de construire nu s-a conformat dispoziției nr. 612-d din 8 august 2018, viceprimarul municipiului Chișinău corect a dispus revocarea autorizației de construire nr. 380-c/18 din 19 iulie 2018, pentru resistemizarea apartamentului nr. XX din str. XXXXX mun. XXXXX și construirea unei anexe, or, în caz contrar puteau fi încălcate drepturile proprietarului apartamentului nr. XX, vecinul destinatarului autorizației de construire.

La 25 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus recurs motivat împotriva deciziei din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, și casarea integrală a deciziei recurate.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, pe care o consideră ca neîntemeiată.

A obiectat că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat normele de drept material.

A specificat că prevederile Legii 163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea exercitării lucrărilor de construcție nu prevăd condițiile și cazurile de abrogare a valabilității autorizației de construire.

Iar potrivit Regulamentului privind modul de exercitare a controlului de stat al calității în construcții aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții, controlul de stat al calității în construcții este exercitat de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică.

Astfel, a considerat că dispoziția viceprimarului municipiului Chișinău nr. 375-d din 6 iunie 2019, a fost emisă cu încălcarea legislației în vigoare.

La 21 februarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Primarului general al mun. Chișinău, Lidiei Goliș și lui Nicolae Babii copia cererii de recurs depuse de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, fiindu-le explicat dreptul de a depune referință asupra recursului declarat, care a fost recepționată de către Primarul general al municipiului Chișinău la data de 24 februarie 2022, potrivit avizului de recepție (f. d. 184).

Corespondența menționată expediată în adresa Lidiei Goliș și lui Nicolae Babii a fost returnată de către oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 185-186).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În speță, se constată că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 30 noiembrie 2021, însă la materialele dosarului lipsesc date care ar confirma că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost notificat recurentului.

Decizia motivată din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la data de 25 ianuarie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 177).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul motivat la 25 ianuarie 2022, în termenul legal.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din

perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

În conformitate cu art. 230 și 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu